

Asia: TK/1065/00.07/2026

Lausuntopyyntö tilastotuotannon muutoksista

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Luken näkökulmasta suurimmalla osalla Tilastokeskuksen suunnittelemista tilastotuotannon muutoksista ei ole merkittävää vaikutusta Luken toimintaan. Poikkeuksen muodostaa maa- ja metsätalousyriyten taloustilasto, joka on Lukelle keskeinen ja ainutlaatuinen tietolähde maatalousyrittäjien tulorakenteesta ja jota hyödynnetään laajasti kansallisissa ja EU-tason selvityksissä.

Tämän tilaston jatkumista pidämme tärkeänä, vaikka sen tietosisältöä voidaan harkita supistettavaksi. Tilaston yhteydessä julkaistaan tietoja, jotka ovat saatavilla muista tietolähteistä. Näitä ovat esimerkiksi maatilayriyten lukumäärä, peltoala sekä viljelijöiden lukumäärä ikäryhmittäin, eikä näiden tietojen julkaisemisen päättyminen ole näin ollen kriittistä. Samalla voidaan todeta, että MMTAL - tilaston puutteena on ollut osakeyhtiömuotoisten maatilojen puuttuminen sen lähdeaineistosta, joka on heikentänyt sen käytettävyyttä ja oikeellisuutta osakeyhtiömuotoisen maatalouden yleistyessä ajan myötä. Säästötoimenpiteenä MMTAL-tilaston osalta voidaan harkita muista tietolähteistä saatavilla olevien tietojen karsimista julkaisusta, samoin kuin julkaisurytmin harventamista esimerkiksi joka toiselle vuodelle tai jopa tätäkin harvemmaksi. Säästyneillä resursseilla tulisi kuitenkin sisällyttää tilastoon myös osakeyhtiömuotoinen maatalous, jotta voitaisiin varmistua sen tietosisällön oikeellisuudesta.

Yleiset kommentit muistioon ja sen vaikutuksiin

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Muistio on huolellisesti laadittu ja ehdotetut muutokset ovat hyvin perusteltuja. Lukella on toiveena maa- ja metsätalousyriyten taloustilaston tuotannon jatkaminen ja joidenkin aineistojen saatavuuden varmistaminen. Kokonaisuutena ehdotetuilla tilastotuotannon muutoksilla ei ole merkittävää vaikutusta Luken toimintaan.

Kommentit aihealueen 1. Talous ja globalisaatio tilastojen muutoksiin

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Tilastokeskus suunnittelee lakkauttavansa tai keskeyttävänsä kymmenen tähän aihealueeseen kuuluvaa tilastoa. Lisäksi viiden tilaston osalta harkitaan julkaisutiheyden tai tietosisällön supistamista. Luken näkökulmasta näillä aihealueelle kohdistuvilla tilastotuotannon muutoksilla ei ole merkittävää vaikutusta Luken toimintaan.

Kommentit aihealueen 2. Innovaatiot ja digitalisaatio tilaston muutoksiin

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Kokeellisen tilaston Innovaatiotoiminnan tilinpäätösindikaattorit mahdollisella lakkauttamisella ei ole vaikutusta Luonnonvarakeskuksen toimintaan. Tilasto tuotetaan olemassa olevista aineistoista, ja käsityksemme mukaan sen lakkauttaminen ei heikennä olennaisesti aihealueen tietopohjaa.

Myönteisenä pidämme sitä, että tilaston lähdeaineistot säilyvät jatkossakin ja että innovaatiotoimintaa koskevan varsinaisen tilaston tuottaminen jatkuu.

Kommentit aihealueen 3. Yhteiskunta ja yhdenvertaisuus tilastojen muutoksiin

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Lakkautettavaksi ehdotettu väestöennuste on erittäin keskeinen tilasto Suomen hallinnon ja yhteiskunnallisen päätöksenteon kannalta. Se toimii tärkeänä tietolähteenä pitkän ja keskipitkän aikavälin suunnittelussa.

Luken näkökulmasta väestöennuste ei kuitenkaan ole toiminnan kannalta kriittinen. Tästä huolimatta pidämme toivottavana, että väestöennusteen laatimiselle löytyisi jatkossakin rahoitusratkaisu. Toisaalta voidaan todeta, että ennusteiden tuotanto ei välttämättä kuulu tilastoviranomaisten ydintehtäviin, ja virallinen väestöennuste voitaisiin periaatteessa tuottaa myös muussa organisaatiossa kuin Tilastokeskuksessa.

Luke hyödyntää tulorekisterin tietoja maa- ja puutarhatalouden työvoimatilaston tietolähteenä. Toiveenamme on, että näiden tietojen saatavuus turvataan myös jatkossa, vaikka kokeellinen tilasto Tulorekisterin palkat ja palkkiot lakkautettaisiin. Muutoin suunnitelluilla muutoksilla tällä aihealueella ei ole merkittävää vaikutusta Luken toimintaan.

Kommentit aihealueen 4. Kestävä kehitys ja ympäristö tilastojen muutoksiin

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Lukessa hyödynnetään laajasti lakkautettavaksi suunnitellun maa- ja metsätalousyrittäjien taloustilaston tietoja. Tämä tilasto on ainoa tietolähde, joka kokoaa yhteen maatalousyrittäjien kaikki tulot. Sen avulla voidaan tarkastella maatalouden merkitystä maatalouskotitalouksille eri puolilla Suomea ja eri tuotantosunnissa.

Tilaston tietoja hyödynnetään muun muassa Maa- ja metsätalousministeriölle sekä EU:lle tehtävissä selvityksissä. Lisäksi tilaston tietoja voidaan mahdollisesti käyttää Luken FSDN-tiedonkeruussa (Farm Sustainability Data Network, maatilojen kestävyys tietoverkko).

Tämän tilaston jatkumista pidämme tärkeänä, vaikka sen tietosisältöä voidaan harkita supistettavaksi. Tilaston yhteydessä julkaistaan tietoja, jotka ovat saatavilla muista tietolähteistä. Näitä ovat esimerkiksi maatilayritysten lukumäärä, peltoala sekä viljelijöiden lukumäärä ikäryhmittäin, eikä näiden tietojen julkaisemisen päättyminen ole näin ollen kriittistä. Samalla voidaan todeta, että MMTAL - tilaston puutteena on ollut osakeyhtiömuotoisten maatalojen puuttuminen sen lähdeaineistosta, joka on heikentänyt sen käytettävyyttä ja oikeellisuutta osakeyhtiömuotoisen maatalouden yleistyessä ajan myötä. Säästötoimenpiteenä MMTAL-tilaston osalta voidaan harkita muista tietolähteistä saatavilla olevien tietojen karsimista julkaisusta, samoin kuin julkaisurytmin harventamista esimerkiksi joka toiselle vuodelle tai jopa tätäkin harvemmaksi. Säästyneillä resursseilla tulisi kuitenkin sisällyttää tilastoon myös osakeyhtiömuotoinen maatalous, jotta voitaisiin varmistua sen tietosisällön oikeellisuudesta.

Muutoin suunnitelluilla tilastotuotannon muutoksilla tällä aihealueella ei ole merkittävää vaikutusta Luken toimintaan.

Katajamäki Esa
Luonnonvarakeskus - Tilastopalvelut yksikkö